

HART VAN DE STAD KRANT

Een uitgave van de Vereniging
voor de Pieters- & Academiewijk
en Levendaal-West

Inhoud:

Van wie is de binnenstad; St. Annahof; Wandelen door het Pieterskwartier;
Pieterskerklezingen; Horeca; Bakkersteegconcert; Aalmarktproject;
Vinger aan de Pols

Redactie: nummer 88
Carlo van Praag, Ineke
Stoop
Foto's: redactie en
gemeente Leiden
december 1998
oplage 2.500

Ten geleide

Op 11 november jl. organiseerde de vereniging een avond voor de wijkbewoners en andere genodigden in het LVC. Van de beide lezingen die bij die gelegenheid werden gehouden en de discussie daarna doet deze krant verslag.

Voorts treft u enkele inmiddels vertrouwde rubrieken aan:

Vinger aan de Pols (over de inrichting van en de bouw in de wijk) de aankondiging van een aantal lezingen in de Pieterskerk.

Wij presenteren in dit nummer ook het eerste artikel over het wonen in hofjes van de hand van Michel de Bakker, bewoner van het Sint Annahofje. Wij hopen dat bewoners van andere hofjes zich hierdoor aangemoedigd voelen hun eigen ervaringen te beschrijven en dat het hier opgenomen artikel inderdaad het eerste van een serie zal blijken te zijn. Ziet u ertegen op om zelf te schrijven, dan kunt u de redactie ook vragen om een interview waarin u uw ervaringen mondeling kwijt kunt.

Dit verzoek om bijdragen van lezers geldt trouwens ook andere onderwerpen. De redactie wil zelf wat minder dominant in dit blad aanwezig zijn en streeft naar een verbreding van de schrijverskring. Bedenk dat de Hart van de Stadkrant in 2.500 exemplaren wordt verspreid en lezers kent tot in de uithoeken van het land. Uw artikel kan het begin kan zijn van een journalistieke carrière. Wij zijn ook nog steeds op zoek naar een artikel over vogels in de wijk. Wie heeft iets te melden over merels, kauwen, koolmezen, eksters of drijvend gevogelte?

In deze krant verder nieuws over de Aalmarktplannen. Het project is nog pril en u zult er in de toekomst nog menigmaal van horen.

Met beste wensen voor de komende feestdagen.

Van wie is de binnenstad en wat is mooi?

Op initiatief van onze vereniging werd op 11 november jl. een bijeenkomst gewijd aan historische binnensteden zoals de onze: welke functies heeft de binnenstad en hoe kan deze verantwoord worden ingericht. De vereniging wilde hiermee een bijdrage leveren aan de discussie over de inrichting van onze binnenstad, niet door te reageren op uitgewerkte plannen van de Gemeente maar door te laten zien dat bewoners in een vroeg stadium willen en kunnen meepraten. Zo'n vijftig bewoners, medewerkers van de Gemeente, een enkele politicus en andere geïnteresseerden luisterden naar twee inleidingen van externe deskundigen, en discussieerden met elkaar over toelaatbare en schadelijke ingrepen in de binnenstad. In dit artikel geven we een korte impressie van deze zeer geslaagde buurtbijeenkomst.

De eerste lezing werd verzorgd door de heer Berrie van Elderen van het bureau Alle Hosper. Dit bureau heeft ervaring met het ontwerpen van openbare ruimten in historische binnensteden. In Leiden is het bureau bekend van de nieuwe Beestenmarkt. Aan de hand van voorbeelden liet Van Elderen zien hoe kleine objecten grote invloed kunnen hebben op de identiteit van een openbare ruimte. Te vaak zie je dat straatmeubilair, sfeerverlichting, borden, elektriciteitskastjes, bushokjes, reclame op straat en aan de gevel het beeld sterk negatief beïnvloeden. Hij had kritiek op het *opleuken* van openbare ruimtes waarbij ontwerpers en bestuurders niet de gebruiker maar het ontwerp centraal stellen. Pas als je niet ziet dat er iets aan een ruimte is ontworpen, is er sprake van een goed ontwerp. In overeenstemming met die filosofie werd ook de Beestenmarkt ontdaan van alle objecten die in de loop der jaren her en der werden bijgeplaatst: paaltjes, afvalbakken, bankjes, verlichting, bomen, enz. Het resultaat was een open plein met alleen in het midden een verlichtingsmast, voorzien van een catwalk, een plein waar mensen kleur geven aan de ruimte. Van Elderen erkende dat hij de ontmanteling van de Beestenmarkt iets te rigoureuus had aangepakt. Na oplevering bleek er behoefte te bestaan aan fietsenrekken en afvalbakken. Het op- en aanbouwen is inmiddels weer begonnen.

Tijdens de discussie bleek dat sommige bewoners het nieuwe ontwerp met gemengde gevoelens hebben ontvangen. Vooral de verlichtingsmast moest het ontgelden: niet mooi. De ontwerper kon voor open doel scoren: 'De Gemeente wilde voor dit ontwerp beslist een ander bureau inschakelen'.

Hans Mommaas, vrijetijdsocioloog aan de Tilburgse universiteit, opende zijn betoog maar meteen met de stelling dat de bewoners van de binnenstad soms een goede stad in de weg staan. De binnenstad is in trek bij uiteenlopende partijen. Zij is vanouds de verzorgingskern voor het gehele stadsgebied en de wijdere omgeving. Bepaalde groepen van de bevolking hebben de binnenstad als aantrekkelijk woongebied ontdekt of herontdekt. Forensen die alleen in de stad werken vormen eveneens een belangrijke categorie gebruikers van de binnenstad. De toeristische en recreatieve functie komt sterk opzetten. Een stad als Maastricht ontvangt niet minder dan 15 miljoen bezoekers per jaar. Er is nog nooit zo'n verlangen geweest naar esthetische ervaringen en nog nooit zo'n koestering van het historisch erfdeel als in de huidige tijd. De binnenstad staat dus onder sterke druk. De dynamiek is ook zichtbaar in het straatbeeld: alle gemeenten met een oude binnenstad zijn hard bezig met de inrichting daarvan. Zij trachten ook allemaal de dagrecreanten en het winkelend publiek te lokken.

Er blijken vele gegadigden voor de schaarse ruimte in de binnenstad. De concurrentie is niet alleen tussen de verschillende functies, maar ook tussen groepen binnen in functie. Zo stellen verschillende groepen bewoners verschillende eisen aan het binnenstedelijk woonmilieu. Bij sommigen overweegt de hang naar levendigheid, anderen zijn meer op hun rust gesteld. Ook de economische functie wordt belichaamd door partijen met verschillende, soms tegenstrijdige eisen: de buurtwinkel of de boetiek vergen een andere stedelijke inrichting dan het grootwinkelbedrijf.

ITALIAANSE MANNENMODE
exclusieve eigen import, aantrekkelijke prijzen

d' Alessandro

Nieuwe Rijn 35 / hoek Beschuitsteeg
telefoon: 5147565, ook voor clubdassen

De multifunctionaliteit is typerend voor de binnenstad en zij maakt de binnenstad aantrekkelijk. Tegelijkertijd echter stimuleert diezelfde stedelijke overheid de binnenstad als woonmilieu. Waar in het verleden de financieel draagkrachtigen de stad op grote schaal hebben ingeruild voor het groen van suburbia, is een deel van deze welgestelden weer gericht op het wonen in de binnenstad. De gemeente juicht dat toe omdat deze groep het draagvlak voor de binnenstedelijke voorzieningen vergroot en de veiligheid van de omgeving bevordert. Vooral alleenstaanden, jonge starters en gezinnen in de lege-nestfase.

Daarmee wordt die binnenstad wel een plek van conflicterende functies; de levensstijl van groepen bewoners die van oudsher die binnenstad bevolken botst met de levensstijl van de wat meer uitbundige nieuwkomers. Groepen bewoners nemen aanstoot aan de uitbreiding van de toeristisch-recreatieve en uitgaansfunctie. Stadsbewoners, ook van elders uit de stad, verliezen hun binnenstad en zien hoe die wordt omgevormd tot een speelplaats voor bezoekers. Sociale en culturele belangen, belangen van lokale identiteit en verbondenheid, van traditie, continuïteit en overzichtelijkheid, botsen met economische belangen, met belangen van dynamiek, aanpassing en vernieuwing. Dat roept de vraag op van wie die binnenstad nu eigenlijk is. Is die vooral van de binnenstadsbewoners (hoe kort die daar ook eventueel wonen), van de hele stadse bevolking (hoe weinig die eventueel ook gebruik maken van de binnenstad), van de reguliere bezoekers van die binnenstad (bijvoorbeeld omdat ze er werken, maar ook omdat ze er hun vrijetijd en cultuur zoeken), of van *ons allemaal*?

Op deze vraag is geen voor eens en altijd sluitend antwoord op te vinden valt. Naarmate de binnenstad in steeds grotere mate een plek wordt waarin een grotere diversiteit van bewoners, bezoekers en bedrijven elkaar kruist, zal het eigendomsrecht daarover steeds meer omstreden worden.

De discussie naar aanleiding van beide inleidingen richtte zich vooral op de esthetische dimensie van de stedelijke inrichting. Een aantal wijkbewoners vond dat architecten en projectontwikkelaars onvoldoende respect tonen voor het karakter van de binnenstad en te veel geneigd zijn tot bruuske ingrepen. Bij de invulling van open plekken worden ritme en maatvoering van de bestaande gevelwanden veronachtzaamd. Hans Mommaas had begrip voor deze bezwaren, maar was niet op voorhand tegen krachtdadige ingrepen. Had Parijs zijn huidige aantrekkingskracht gehad zonder het ingrijpen van baron Haussmann? Is een museumstad als Brugge het doel dat men voor ogen moet houden?

Enkele bewoners hadden helemaal geen bezwaar tegen het model Brugge en wezen op andere voorbeelden waar de gedurfde aanpak van de stedelijke ontwerpers tot een uitgesproken slecht resultaat heeft geleid. De discussie richtte zich verder op de bereikbaarheid van de binnenstad. Het overgebleven autoverkeer in de binnenstad, in het bijzonder het vrachtverkeer, is gelijkmatig nodig en zeer belastend.

Ten slotte kwam de bestuurlijke organisatie aan de orde. In verschillende steden zijn, volgens Mommaas, goede ervaringen opgedaan met een "centrummanager", een al dan niet gemeentelijke functionaris die de totaliteit van de binnenstad overziet en de claims van de verschillende functies afweegt.

Jan Dul en Carlo van Praag

De Avonden
Restaurant
Lekker Frans eten in het hartje van Leiden.
1e etage: zaaltje voor groepen tot ± 30 personen.

Choorlammersteeg 1d
Leiden - telefoon 5144000

FIRMA DE GEUS

Specialiteiten: Boerenkaas - Wijnen - Dierartikelen

DOEZASTRAAT 8 - 2311 HB - LEIDEN

Het St. Annahof

Ik ben tot het gilde van hofjesbewoners toegetreden door mijn vriendin Hester. Zij bewoonde sinds 1984 Annahofje nummer 8. Haar buurman Hein vroeg in het café of zij zijn buurvrouw wilde worden. Zo ging dat gewoon. Deze manier van werken was ook wel begrijpelijk, omdat je de voordeur en trap met elkaar deelde en door de muren heen elkaars gesprekken kon notuleren. Ik ben ingetrokken in 1987 en de laatste jaren wonen we in twee hofjeswoningen die tijdens een renovatie tot één woning zijn verheeld. Ook hebben we twee kinderen. Kinderen in een hofje is vrij uitzonderlijk. Maar juist voor hen is het de ideale omgeving om op te groeien.

Wonen in een hofje bevalt ons goed. De rust in het hof en ook in de autoloze buurt is elke dag weer een verademing, terwijl alle stadsvoorzieningen op loopafstand zijn. Bovendien zien we in de om de hoek gelegen Hortus Botanicus een soort achtertuin. We zijn bevoorrecht, zoveel is wel duidelijk.

In een hofje wonen betekent dat je niet om de mede-hofbewoners heen kan. De besloten vorm en de gezamenlijke tuin maken het contact met elkaar vanzelfsprekend. Het St. Annahofje of Joostenpoort was altijd een hofje waar de bewoners veel van elkaar wisten, soms tot in de details. Hierin is recent een breuk gekomen. Met de renovatie in van 1995 is het hofje door de sterk stijgende huur een nieuwe type bewoner gaan aantrekken. Mensen die gewoon naar hun werk gaan en andere dingen aan hun hoofd hebben dan het wel en wee van medebewoners. Daarmee loopt ons hof in de pas met de doorsnee hedendaagse burenerelaties, waarbij het uitzonderlijk is geworden om je als nieuwe

bewoner voor te stellen aan de burenerelaties. Ik kan hier niet zo goed aan wennen.

Het Annahofje is altijd een armenhofje geweest. Tot de laatste renovatie woonden in ons hof bepaald geen doorsnee mensen. Zo had je Piet de Goudboer; Wil en Rachel, beiden talentvolle en zeer slechtiende kunstschilders; meneer Prins uit Indië met 10 katten in huis en 50 duiven op het binnenplaatsje; Ria die, als weeskind geboren, alles van Wehkamp kocht wat ze niet nodig had en de Ted, agressieve Ted, die van gas en licht verstoken, zijn opium gebruikte naast omvallende kaarsen en zijn bad nam in de gracht. Om deze laatste had meneer Prins een pistool aangeschaft. Het is nooit afgegaan.

De hof zelf heeft vrijwel niets oorspronkelijk 16e-eeuws meer. Alleen de nu als achterpoort gebruikte St Joostenpoort is aan de buitenkant nog in oorspronkelijke staat. Het interieur is ook aan-

angepast aan de moderne eisen. Gipsplaat verbergt de plafondbalken, een kraan met koud water is vervangen door een badkamer en de bedstee is gesloopt. Zowel de bewoners als de woningen zelf zijn *genormaliseerd*. De sociale zorg die eeuwen regentesk heeft gefunctioneerd, maakt plaats voor het gemeentelijk puntenstelsel van huurwoningen. De plicht van de regent om, in ruil voor alledaagse kerkgang in het kapelletje van het Jeruzalems hof en Bethaniënhof aan de Kaiserstraat, een hoeveelheid bier te verstrekken is waarschijnlijk ook niet meer rechtsgeldig. Dit moet ik overigens nog eens nagaan.

Het is niet zo dat ik terugkeer bepleit, mocht dat al mogelijk zijn, naar het leven in het Annahofje van de jaren '80 en begin '90 of naar een situatie van

daarvoor. Tijden veranderen. De hof is door de laatste renovatie weer bewoonbaar geworden en is in navolging van de hele buurt tussen Rapenburg en Hortus Botanicus opgeknapt. Er wonen geen oude mensen meer in ons hofje. Dat is jammer. En ook geen minder vermogenden of sociale randfiguren. Het Annahofje heeft zijn eigenaardigheid verloren. De gevel is 20e-eeuws, het interieur modern, de huren zijn opgetrokken van 60 gulden naar het tienvoudige en de tuin heeft rozenperkjes. Toeristen lezen in een VVV-route hoe typisch zo'n hofje is. Ik denk daar het mijne van.

Michel de Bakker

Wandelen door het Pieterskwartier

Met het Aalmarktproject hoopt de gemeente Leiden de binnenstad een stevige impuls te geven. Niet alleen moet de hoeveelheid winkels worden uitgebreid, ook de kwaliteit en de variëteit van het aanbod moet worden verbeterd. Dat er niet altijd een miljoenenproject nodig is voor een kwaliteitsimpuls, bewijzen recente ontwikkelingen in het Pieterskwartier. In het hart van de stad komen steeds meer kleine winkeltjes met kunst en antiek, hoeden en petten, speelgoed en boeken, kleding en bloemen, afgewisseld met schoonheidssalons en kappers voor de uitwendige, en restaurants voor de inwendige mens. De winkels in de wijk, die wij allen kennen als de Pieterwijk, presenteren zich nu samen onder de naam Pieterskwartier. Een gratis wandelroute door het Pieterskwartier kan vanaf begin december bij winkels in de wijk of bij de VVV worden opgehaald.

Een vergelijkbare gezamenlijke presentatie van winkels en horeca heeft in andere steden een gunstig effect op een wijk gehad. Ondernemers kijken dan immers verder dan hun stoepje en kunnen samen afspraken met bewoners en gemeente maken. Het Pieterskwartier, een leefbare en pittoreske buurt, voor bewoners, ondernemers en bezoekers.

Ineke Stoop

Pieterskerk-lezingen

Aan allen die geïnteresseerd zijn in de Pieterskerk en haar geschiedenis

De Commissie Lezingen van de Pieterskerk verzorgt sinds 1992 in het winterseizoen een serie lezingen betreffende verschillende aspecten van de Pieterskerk. De eerste lezing van het komende winterseizoen heeft als titel *Leiden en de Pieterskerk voor 1300, een nieuwe interpretatie van oude bronnen* en zal plaatsvinden op *zondag 31 januari 1999*. Spreker is Ed van der Vlist, historicus. Als bestuurslid van de Dirk van Eck-Stichting en van de Vereniging Jan van Hout en als redactielid van de Leidse Historische Reeks houdt hij zich veelvuldig bezig met de geschiedenis van de Sleutelstad. Zijn belangstelling gaat voornamelijk uit naar de geschiedenis van Leiden in de Middeleeuwen, over welk onderwerp hij een dissertatie voorbereidt.

Volgens een laat-middeleeuwse aantekening wijde bisschop Godebald van Utrecht op 11 september 1121 de Pieterskerk in Leiden. Zoals bij zoveel berichten uit de Middeleeuwen is niet direct duidelijk hoeveel waarde wij aan deze mededeling mogen hechten. De spaarzame bronnen die ons iets vertellen over de vroegste geschiedenis van Leiden worden door verschillende historici verschillend geïnterpreteerd. Dat geldt voor het bericht over de wijding van de Pieterskerk, maar ook voor het *Leython* in de negende of tiende eeuw, of voor het relaas over gravin Ada, die in 1203 haar toevlucht in Leiden zou hebben gezocht. Voortdurend beweegt de historicus zich in het spanningsveld tussen feit en fictie. Wat vroeger precies gebeurd is, zal nooit meer helemaal duidelijk worden, maar dat betekent niet dat we niet mogen proberen om achter de waarheid te komen. In deze 27ste Pieterskerk-lezing onderwerpt Ed van der Vlist de oudste bronnen met betrekking tot Leiden en de Pieterskerk aan een nieuw onderzoek, wat soms leidt tot andere inzichten in de vroegste geschiedenis van de stad.

Ook interieur artikelen
en zijden bloemen

HOSMAN Bloemsierkunst

Breestraat 115, tel. 5121192, t.o. het Stadhuis

De tweede lezing, op *zondag 28 februari 1999*, is getiteld 'Gerard en Johan Meerman en hun grafmonumenten in de Pieterskerk.' Spreker is de heer Jos van Heel, conservator van het Museum van het Boek/Museum Meermanno-Westreenianum te Den Haag.

In de noordelijk zijbeuk van de Pieterskerk bevinden zich tegen de westgevel twee forse grafmonumenten van de familie Meerman. Het grootste monument bevat de stoffelijke resten van Gerard Meerman (1722-1771), in Leiden geboren en opgegroeid en aldaar tot doctor in de rechten gepromoveerd. In zijn eigen tijd genoot hij vooral bekendheid als pensionaris van Rotterdam. Nu dankt hij zijn reputatie hoofdzakelijk aan zijn fameuze bibliotheek en zijn rechtshistorische en boekhistorische publicaties. De laatste jaren van zijn leven woonde hij in Den Haag, waar zijn enige zoon Johan (1753-1815) zijn bibliotheek verder uitbouwde. Door Johan werden de banden met het Leidse nauwer aangehaald. Hij werd opgenomen in de Leidse vroedschap, maar niet voor lang, want door de komst van de Fransen was het voorlopig gedaan met de politieke ambities. Na de eeuwwisseling werd Johan lid van het Departementaal Bestuur van Holland, en uiteindelijk senator van het Franse keizerrijk. Na de val van Napoleon keerde hij vanuit Parijs terug naar Den Haag, waar hij kort daarna overleed en werd begraven. De weduwe wilde echter de familietraditie en -reputatie hoog houden en liet daarom een monument vervaardigen ter plaatsing in de Pieterskerk. Het is geen toeval dat beide Meermannen, wier leven zich voor een groot gedeelte buiten Leiden afspeelde, een grafmonument in de Pieterskerk kregen. Zij bleven immers op velerlei wijze, o.a. via contacten met geleerden, boekhandelaars en

drukkers nauw met het Leidse verbonden. Met de grafmonumenten als middelpunt zullen tijdens deze lezing kleinere en groter cirkels getrokken worden om deze aspecten te belichten.

Heraldiek en rouwborden in de Pieterskerk

is de titel van de derde lezing in 1999 die op *zondag 28 maart* zal worden gehouden. Spreker is de heer Jan Hoogendijk, lid van het Koninklijk Genootschap voor Geslachts- en Wapenkunde en van de Nederlandse Genealogische Vereniging. In de lezing zal de ontstaansgeschiedenis en de ontwikkeling van de heraldiek worden geschetst.

Daarnaast wordt ingegaan op het gebruik de doden in de kerk te begraven. De ontwikkeling van de heraldiek leidde, in combinatie met de begrafenisgebruiken, tot het ophangen van rouwborden in kerken. Deze gewoonte heeft honderden jaren standgehouden.

De lezingen beginnen om 14.00 uur en vinden plaats in het koor van de Pieterskerk. De toegangsprijs bedraagt f 5,-. Vrienden van de Pieterskerk kunnen gebruik maken van de kortingsbonnen die in het Vriendenbericht zijn opgenomen. Na afloop van de lezingen wordt er thee geschonken en kan een gratis rondleiding worden gevolgd.

RIJSTTAFELN IN
INDONESISCH RESTAURANT

ANAK BANDUNG

Wellicht de lekkerste rijsttafel

Dagelijks geopend van 17.00 -23.00 uur.
GARENMARKT 24A, 2311 PJ LEIDEN
TELEFOON 071-512 53 03

- **Huizen • Flats**
Bemiddeling bij aan-/verkoop, huur/verhuur.
- **Bedrijfs o/g**
d.m.v. moderne methodes en apparatuur optimale kans om snel te slagen.
- **Beheer Huur Incasso**
Van verhuurde huizen, al of niet gemeubileerd of gestoffeerd.
- **Taxaties Beëdigd Taxateur**
Bij aankoop hypotheek aanvragen, successie aangiften enz.
- **Hypotheken**
Een aan Uw persoonlijke omstandigheden aangepaste hypotheek is erg belangrijk.
- **Verzekeringen**
Brandverzekeringen, W.A. verzekeringen, Auto's, Pensioenen, Levensverzekeringen enz.

ZAALBERG
makelaardij

Korevaarstraat 35, 2311 JT Leiden
Tel. 071-5149147 Fax 071-5128257
Postbus 277, 2300 AG Leiden

Horeca, sluitingstijden, en drankgebruik

De proef met de aangepaste sluitingstijden is nu halverwege. U heeft het in de kranten kunnen lezen. De ervaringen tot nu toe hebben geen aanleiding gegeven om de proef te stoppen. Er is geen overduidelijke toename van overlast in de breedste zin van het woord, maar aan de andere kant is er ook geen afname van de overlast. Het was mede dit laatste argument, de veronderstelling dat door een ander sluitingstijdenregime de overlast zou verminderen, dat indertijd gestart is met de flexibele sluitingstijden volgens het Alphense model.

De begeleiding van deze proef geschiedt overigens zorgvuldig. De hiervoor door de Gemeente opgerichte begeleidingscommissie Horeca (waarin verschillende gemeentelijke diensten, de politie, horeca Leiden en enkele buurtverenigingen zitting hebben) functioneert naar behoren. De hoofdvragen waarover deze commissie zich buigt, zijn de volgende:

- zijn er veranderingen in het niveau van de overlast;
- is er verandering in de spreiding van de overlast over de nachtelijke uren.

Overlast wordt niet alleen opgevat als geluids-overlast, maar ook als geweld en onveiligheid.

Om inzicht te krijgen in de effecten van de sluitingstijdenproef wordt een analyse gemaakt van meldingen die binnenkomen op de speciale klachtenlijn voor horeca-overlast (tel. 516 70 15) en vindt een telefonische enquête onder omwonenden plaats met peilingen in verschillende seizoe-

nen. De voorlopige conclusie daarbij is al vermeld: geen verandering. De proef wordt met een half jaar verlengd en het onderzoek gaat voort.

Wat hebben wij hier als vereniging aan toe te voegen? We hebben oog voor de verschillende functies van de binnenstad, maar blijven de indruk houden dat vanuit de gemeente een vitalisering van de binnenstad zonder meer een verruiming van de horeca-functie inhoudt. Is daar wat op tegen als de overlast niet toeneemt? Vooropgesteld dat deze conclusie ook in het vervolg van het onderzoek standhoudt, denken wij dat er nog ander aspect aan deze verruiming is verbonden. De recent verschenen studie van het NIGZ (Nationaal Instituut voor gezondheidsbevordering en Ziektepreventie) geeft daaraan uiting: "Om het geweld op straat te bestrijden, moet de drankcultuur in het uitgaansleven worden teruggedrongen. Café's en disco's moeten eerder dicht, de happy hours met goedkope drank moeten worden afgeschaft, de discotheken moeten minder klanten toelaten en de horeca moet de wettelijke verplichting om niet meer aan dronken mensen te schenken beter naleven".

Hans Slot

Bakkersteegconcert

Op zondag 20 september jl. organiseerde schoenmaker G. Nusteling van schoenmakerij Zierikzee net zoals vorig jaar een concert in de buitenlucht. Gelukkig was het mooi weer, en na het beluisteren van een jeugdig en enthousiast ensemble konden de genodigden genieten van een drankje en hapjes, die waren verzorgd door de kok van restaurant *Het Prentenkabinet*, die zelf in de Bakkersteeg woont. Het was een leuke middag, die buurtbewoners (en anderen) volop gelegenheid gaf elkaar ongedwongen te spreken. Een prima initiatief!

Franceline
Hendrikse-Pompe

"J. ZIERIKZEE"
MAATSCHOENMAKERIJ

H. P. H. NUSTELING
BAKKERSTEEG 3
2311 RH LEIDEN
TEL. 071-5131156

**Zonder dat uw of onze burens daar last van hebben
verzorgt danssalon In Casa uw borrel of feest
vanaf 50 personen**

Lammermarkt 100 - Leiden
Tel. 071-5130445 / 5124938
Fax 071-5143956
<http://www.xs4all.nl/~incasa>

Bedrijfsfeesten
Personeelsfeesten
CD/muziek - presentaties
Dealer/bedrijfsdagen
Produktpresentaties
Themafeesten/modeshows
Recepties/bruiloften
Afstudeerborrels/feesten
Jubilea/reunies

Het Aalmarktproject

Literair geschoolde lezers kennen de Aalmarkt uit hun Nescio: "Behalve de vrouw die de Aalmarkt de mooiste straat van Europa vond, heb ik geen zonderling figuur gekend dan den Uitvreter." De vrouw uit het citaat is de secretaris van de vereniging, die tot haar zeer grote tevredenheid al jaren op de Aalmarkt woont. Toch staat zij niet bij voorbaat onwelwillend tegenover de Aalmarktplannen.

Zelfs in de landelijke dagbladen werd aandacht besteed aan de Aalmarktplannen. De ideeën van de gemeente, die bij alle bewoners een folder over het project in de bus heeft gedaan, kunnen dus niemand ontgaan zijn. Mocht u de plannen toch gemist hebben, dan kunt u een folder ophalen bij het Stadhuis, het Stadsbouwhuis of de Openbare Bibliotheek in de Nieuwstraat. Een telefoontje naar de gemeente (071 - 516 58 20) is ook voldoende. De maquette van het Aalmarktplan is samen met aanvullend materiaal ook te bezichtigen in het Stadsbouwhuis.

Omdat de redactie op het moment niets meer over de plannen weet dan een willekeurige bewoner, hier dus geen uiteenzettingen over de inhoud van het Aalmarktproject. Het is ook nog te vroeg voor een weloverwogen evaluatie van het plan. Weliswaar bevat het aardige ideeën (het plein achter de Waag), maar ook veel onzekerheden (komt er wel of niet een parkeergarage en een nieuw hotel, welke historische panden blijven staan en wat wordt de bestemming; verhuist V&D?). Wel kan worden aangegeven wat de vereniging mee zal wegen bij het beoordelen van de plannen. Hierbij kunnen we terugvallen op de uitgangspunten die op de ledenvergadering in april van dit jaar zijn besproken. Specifiek van belang voor de plannen rond het Aalmarktgebied zijn:

- aandacht voor het woonkarakter van de buurt;
- benadrukken van het historische karakter, waarbij rekening wordt gehouden met eisen van de tegenwoordige tijd;
- pleiten voor autoluwe karakter buurt met beperkte toegangsmogelijkheden voor auto's;
- bevorderen gebruik andere vervoermiddelen;
- benadrukken belang groen in de wijk;
- benadrukken belang onderhoud en schoonhouden wijk;

- toetsen bouwplannen aan voorschriften en bestemmingsplannen;
- betrokkenheid bij het tot stand komen van een nieuw bestemmingsplan;
- kritisch volgen gemeente; onderhouden contact met de wijkvereniging Maredorp/ de Camp om zo mogelijk een gezamenlijke reactie te kunnen leveren (samen sta je sterker).

Het bestuur overlegt binnenkort met een vertegenwoordiger van de gemeente over de Aalmarktplannen. Schriftelijke reacties op de plannen moeten uiterlijk 28 februari 1999 bij de gemeente binnen zijn. Bewoners die graag van tevoren een bijdrage willen leveren aan de reactie van de vereniging of hiervan vooraf kennis willen nemen, kunnen contact opnemen met ondergetekende. Individuele bewoners kunnen ook zelf naar de gemeente schrijven. Als het gaat om individuele belangen is dat ook een betere weg dan via een algemene bewonersvereniging. Het bestuur zou het wel zeer waarderen als u een kopie van uw reactie naar de vereniging stuurt. Zo kan worden nagegaan of problemen algemeen zijn.

Het bestuur bezint zich nog op de vraag naar het contact met bewoners en andere belangstellenden. Eens per drie maanden een krant is wat weinig in deze dynamische tijden. Gedacht kan worden aan aparte bijeenkomsten, of aankondigingen via het Leids Nieuwsblad. Het Aalmarktproject zal de komende jaren nog heel wat aandacht vragen.

Ineke Stoop

...en nu serieus bieren

't Gerecht
Belgisch Café
Lokhorststraat 19

MEDI
AMBULANT

SPECIALZAAK VOOR
THERAPEUTISCHE ELASTISCHE KOUSEN
BANDAGES, MEDISCHE HULPMIDDELEN
Mevr. J.J. Dickhoff v.d. Linden

Ziekenfondslieverancier
Geopend maandag 13-17 uur, dinsdag t/m vrijdag van 9-17 uur
of na telefonische afspraak.
Doezastraat 27 2311 HA Leiden Tel. 071-513 27 45

De Aalmarkt, foto gemeente Leiden

Leids schilder- en tekengenootschap
"ARS AEMULA NATURAE"
 Dag- en avondkursussen

- akwalleren
- tekenen
- modeltekenen
- etsen
- boetseren
- schilderen

Pieterskerkgracht 9, Leiden
 Inlichtingen, tel.: 071-514 07 84

DRUKKERIJ • ZETTERIJ • REPROSERVICE

van der Linden

OFFSET • LICHTDRUK • FOTOCOPIE • LEIDEN

Vliet 4^a-6 2311 RE Leiden Tel. 071-5120815 Fax 071-5133006

BURGERSDIJK & NIERMANS
 » TEMPLUM SALOMONIS «

BOEKHANDEL • ANTIQUARIAAT
VEILINGHUIS
 SINDS 1894

NIEUWSTEEG 1, 2311 RW LEIDEN 071 • 512 10 67
 WEB-SITE: WWW.B-N.NL

Lid A.N.V.O.

look *stick*

Hans van Schle Breestraat 140 2311 CX Leiden Tel. 071-512 22 13

Het Smalle Pandje Met De Brede Sortering
 Sanders Wijnhuis - Doezastraat 12

>> au fin bec <<

Vinger aan de pols

Misschien herinnert u zich dat wij op 20 november 1997 een brief aan het College van B&W hebben gestuurd waarin wij onze zorgen over de *herinrichting van de Pieterswijk* kenbaar maakten. Het antwoord van de gemeente kwam op 31 oktober jl. Omdat dit geenszins onze bezorgdheid wegnam, hebben wij nogmaals (op 18 november) gevraagd om duidelijkheid.

Op het ogenblik vallen de plannen voor het Aalmarktgebied en de enorme kas in de Hortus Botanicus het meest op. Het hele voorterrein van de Hortus ondergaat wellicht een gedaanteverandering: als het aan de gemeente en Hortusbestuur ligt, zal het een openbaar toegankelijk terrein worden. Voor dat deel van de Hortus dat achter de "vijver" ligt, moet men entree betalen. De ceder wordt verplaatst en de gebogen muur, het witte gebouw en de cactuskas worden afgebroken. Er komt een extra ingang aan de Doelengracht.

Ongeveer op de plaats van het witte gebouw komt een fors gebouw dat als wintertuin, kassa, bezoekerscentrum e.d. wordt ingericht. Dit project kan niet worden gerealiseerd binnen het kader van het bestemmingsplan. Pas wanneer Provinciale Staten hun goedkeuring geven, kan de vergunningenprocedure worden gestart en krijgen belanghebbenden de mogelijkheid om eventueel bezwaar te maken.

Voor de plannen met betrekking tot de *Aalmarkt* zie elders in deze krant. De gemeente is van plan om de *Kippenbrug* van 1937 die de Aalmarkt met de Apothekersdijk verbindt, af te breken en er een ouderwetse brug, zoals de Nieuwsteegbrug, voor in de plaats te bouwen; wij vragen ons af of dit al in het kader van de herinrichting van het Aalmarktgebied gebeurt.

Studentenvereniging *Catena in de Kolfmakersteeg* heeft toestemming gekregen om te verbouwen.

Franceline Hendrikse-Pompe

Het Bestuur van de Vereniging voor Pieters- en Academiewijk en Levendaal-West is sinds oktober 1997 samengesteld als volgt:

naam	functie of aandachtsgebied	adres	postcode
Hans Slot	voorzitter, horeca	Langebrug 20 F	2311 TL
Ineke Stoop	secretaris	Aalmarkt 13	2311 EC
Jan Dul	penningmeester	Rembrandtstraat 6	2311 VW
Franceline Hendrikse-Pompe	bouwen, wonen verkeer	Vliet 33	2311 RD
Jessica de Lannoy	evenementenbeleid	Hoefstraat 11	2311 PN
Carlo van Praag	Hart van de Stad krant	Hoefstraat 65	2311 PR

Het adres van de Vereniging is: Postbus 11016 2301 EA Leiden

Erevoorzitter: R.J. van Cruijsen

Erelid: J.J.M. Gerritsen

Bij deze geeft (naam): ..... telefoon: .....
 adres: ..... postcode: ..... met ingang van: .... zich op als
 lid/donateur van de Vereniging voor Pieters- en Academiewijk en Levendaal-west, en verklaart
 de contributie/donatie ad f ..... te hebben overgemaakt op giro 366 44 16 van de vereniging.

Leiden, ... (datum)

..... (handtekening)

De contributie bedraagt per jaar f 10 per gezin of f 7,50 voor eenpersoonshuishoudens.

Opgaven afgeven bij een van de bestuursleden of zenden aan Postbus 11016, 2301 EA Leiden